

HOECHST MOD KOMMISSIONEN

RETTENS KENDELSE (Femte Afdeling)

16. december 2004*

I sag T-410/03,

Hoechst AG, Frankfurt am Main (Tyskland), ved Rechtsanwalte M. Klusmann og M. Ruba, og solicitor V. Turner,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europaiske Fallesskaber ved W. Molls, O. Beynet og K. Mojzesowicz, som befuldmegtigede, bistaet af avocat A. Bohlke, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: tysk.

angående en påstand om annullation, for så vidt angår sagsøgeren, af Kommissionens beslutning K(2003) 3426 endelig udg. af 1. oktober 2003 om en procedure i henhold til artikel 81 EF og artikel 53 i EØS-aftalen (sag COMP/E-1/37.370 — Sorbater), subsidiært nedsættelse af den bøde, sagsøgeren blev pålagt, til et passende beløb,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
RET I FØRSTE INSTANS

(Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Vilaras, og dommerne F. Dehousse og D. Šváby,

justitssekretær: H. Jung,

afsagt følgende

Kendelse

Sagens baggrund

- 1 Ved beslutning K(2003) 3426 endelig udg. af 1. oktober 2003 (sag COMP/E-1/37.370 — Sorbater) (herefter »beslutningen«) fastslog Kommissionen, at flere virksomheder havde tilsidesat artikel 81, stk. 1, EF og artikel 53 i EØS-aftalen ved at deltage i et kartel på markedet for sorbater. Blandt disse virksomheder var bl.a. Hoechst AG (herefter »Hoechst«) og Chisso Corporation (herefter »Chisso«), Tokyo, Japan.

- 2 Kommissionen besluttede på denne baggrund at pålægge de berørte virksomheder bøder. Med henblik på at fastsætte beløbet af disse bøder anvendte Kommissionen henholdsvis retningslinjer for beregningen af bøder i henhold til artikel 15, stk. 2, i forordning nr. 17 og artikel 65, stk. 5, i EKSF-traktaten (EFT 1998 C 9, s. 3) og Kommissionens meddelelse om bødefritagelse eller bødenedsættelse i kartelsager (EFT 1996 C 207, s. 4).
- 3 Hoechst blev for sin deltagelse i kartellet pålagt en bøde på 99 mio. EUR [beslutningens artikel 3, litra b)]. Bøden afspejlede bl.a. den rolle som leder af kartellet, som Hoechst havde indtaget sammen med selskabet Daicel, Tokyo (betragtning 363-375 til beslutningen). Hoechst blev imidlertid indrømmet en bødenedsættelse på 50 % for at have samarbejdet under undersøgelsen (betragtning 455-466 til beslutningen).
- 4 Hvad angår Chisso fastslog Kommissionen, at virksomheden havde været den første til at fremlægge afgørende beviser i forbindelse med undersøgelsen. Virksomheden blev i denne forbindelse indrømmet fuldstændig bødefritagelse og blev derfor ikke pålagt nogen bøde (betragtning 439-447 til beslutningen).

Retsforhandlinger

- 5 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 18. december 2003 anlagde Hoechst sag med påstand om annullation af beslutningen for så vidt angår virksomheden, subsidiært nedsættelse af den bøde, virksomheden blev pålagt, til et passende beløb.

- 6 Den 26. april 2004 anmodede Chisso om tilladelse til at intervenere i hovedsagen til støtte for Kommissionens påstande.
- 7 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 1. juni 2004 meddelte Kommissionen, at den ikke havde bemærkninger til interventionsbegæringen.
- 8 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 15. juni 2004 nedlagde Hoechst påstand om, at Chissos interventionsbegæring ikke tages til følge, og om, at Chisso tilpligtes at betale sagens omkostninger.
- 9 I overensstemmelse med artikel 116, stk. 1, tredje afsnit, i Rettens procesreglement har formanden for Femte Afdeling henskudt afgørelsen vedrørende begæringen om intervention til afdelingen.

Retlige bemærkninger

Parternes argumenter

- 10 Chisso har først præciseret, at hovedsagen er anlagt med henblik på at opnå annullation af en afgørelse, som specielt retter sig til virksomheden. Chisso har i denne forbindelse anført, at virksomheden frivilligt underrettede Kommissionen om, at der på markedet for sorbater forelå et kartel og fremsendte afgørende beviser herpå til Kommissionen. Denne omstændighed beviser i sig selv, at der foreligger en tilstrækkelig interesse.

- 11 Chisso har i øvrigt påpeget, at virksomheden er direkte berørt af Hoechst's påstand om, at Kommissionen har begået en fejl ved ikke at anse Hoechst for at være den første virksomhed, som samarbejdede. Chisso har i denne forbindelse anført, at den med rette af Kommissionen blev anset for at være den første virksomhed, som samarbejdede, henset til en række faktiske omstændigheder, som virksomheden har henvist til. Såfremt Retten tilslutter sig Hoechst's argumenter, vil Chisso herefter ikke længere opfylde de nødvendige betingelser for at blive indrømmet en fuldstændig bødefratagelse eller en nedsættelse af bøden.
- 12 Hoechst er af den opfattelse, at Chisso ikke er adressat for den beslutning, der blev truffet i forhold til Hoechst, som alene er genstand for nærværende søgsmål. Selv om det antages, at beslutningen er rettet såvel til Chisso som til Hoechst, er det Hoechst's opfattelse, at Chisso ikke har en berettiget interesse i at intervenere. Hoechst har i denne forbindelse præciseret, at såfremt virksomheden fik medhold i forbindelse med nærværende søgsmål, ville en ændring af beslutningens artikel 3, litra b), ikke ændre de øvrige bestemmelser i beslutningen og navnlig ikke de bestemmelser, som vedrører Chisso. Hoechst har særligt med henvisning til kendelse afsagt af Retten den 25. februar 2003 i sag T-15/02, BASF mod Kommissionen, Sml. II, s. 213, ligeledes anført, at princippet non bis in item forbyder Kommissionen at foretage en ny realitetsvurdering af den overtrædelse, som er genstand for beslutningen. Selv om Kommissionen kunne tage beslutningen op til fornyet overvejelse navnlig hvad angår Chisso, ville Chissos interesse i at hindre denne fornyede undersøgelse under alle omstændigheder ikke være direkte og aktuel, men blot indirekte og potentiel.

Rettens bemærkninger

- 13 I henhold til artikel 40, stk. 2, i Domstolens statut, som ifølge nævnte stats artikler 53, stk. 1, finder anvendelse på rettergangsmåden ved Retten, tilkommer retten til at intervenere alle personer, der godtgør at have en berettiget interesse i afgørelsen af en retsvist, med undtagelse af retsvister mellem medlemsstater, mellem Fællesskabernes institutioner eller mellem medlemsstater på den ene side og Fællesskabets institutioner på den anden side.

- 14 Det følger af fast retspraksis, at begrebet interesse i afgørelsen af tvisten efter ovennævnte bestemmelse skal defineres i relation til selve genstanden for tvisten og forstås som en direkte og aktuel interesse i, hvorledes der træffes afgørelse om påstandene, og ikke som en interesse i forhold til de fremførte anbringender. »Afgørelse« af tvisten skal således forstås som den endelige dom, der ønskes afsagt af den ret, for hvilken sagen indbringes, og som vil fremgå af domskonklusionen. Det må navnlig efterprøves, om intervenienten berøres direkte af den anfægtede retsakt, og om intervenientens interesse i sagens afgørelse er godtgjort. Det følger også af retspraksis, at der skal sondres mellem de parter, der begærer intervention, og som godtgør at have en direkte interesse i afgørelsen vedrørende selve den retsakt, som påstås annulleret, og dem, som kun godtgør at have en indirekte interesse i tvistens afgørelse på grund af ligheder mellem deres egen situation og en af parternes (kendelse afsagt af Domstolens præsident den 17.6.1997, forenede sager C-151/97 P (I) og C-157/97 P(I), National Power og PowerGen, Sml. I, s. 3491, præmis 51-53 og 57, kendelsen i sagen BASF mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 12, præmis 26 og 27, og Rettens kendelse af 4.2.2004, sag T-14/00, Ulestraten, Schimmert en Hulsberg mfl. mod Kommissionen, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 11 og 12).
- 15 I det foreliggende tilfælde bemærkes først, at Hoechst »har nedlagt påstand om, at Retten [...] 1. annullerer beslutningen for så vidt angår [Hoechst]; [...] 2. subsidært nedsætter den bøde, [Hoechst] blev pålagt i [beslutningen], til et passende beløb«.
- 16 Det understreges dernæst, at beslutningen, selv om den er udformet som én enkelt beslutning, skal betragtes som en samling individuelle beslutninger, der i forhold til de virksomheder, den er rettet til, fastslår, hvilke overtrædelser virksomhederne har begået, og eventuelt pålægger virksomhederne bøder, således som dette desuden underbygges af beslutningens konklusion, navnlig dens artikel 1 og 3 (jf. i denne retning kendelsen i sagen BASF mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 12, præmis 31 og den deri citerede retspraksis).
- 17 Det bemærkes for det tredje, at eftersom Fællesskabets retsinstanser i annullations-søgsmål ikke kan træffe afgørelse ultra petita, kan en annulation ikke gå ud over

sagsøgerens påstande. Såfremt en adressat for en beslutning beslutter at anlægge annullationssøgsmål, skal Fællesskabets retsinstanser således kun prøve de elementer i beslutningen, der vedrører den pågældende adressat. De elementer, der vedrører andre adressater, og som ikke er anfægtet, er derimod ikke genstand for den tvist, Fællesskabets retsinstanser skal afgøre (Domstolens dom af 14.9.1999, sag C-310/97 P, Kommissionen mod AssiDomän Kraft Products mfl., Sml. I, s. 5363, præmis 52 og 53, og af 15.2.2001, sag C-239/99, Nachi Europe, Sml. I, s. 1197, præmis 24 og 25).

- 18 Det bemærkes endelig, at den absolutte retskraft, som en dom om annullation fra en af Fællesskabets retsinstanser har, ganske vist knytter sig til såvel dommens konklusion som de præmisser, der udgør det nødvendige grundlag herfor, men den kan ikke medføre annullation af en retsakt, der er behæftet med samme ugyldighedsgrund, men ikke er indbragt for Fællesskabets retsinstanser til prøvelse. Formålet med at tage hensyn til præmisserne, som angiver de nøjagtige grunde til den af Fællesskabets retsinstanser fastslåede ulovlighed, er nemlig udelukkende at afgøre, hvad domskonklusionen helt nøjagtigt går ud på. En præmis i en dom om annullation kan ikke have retskraft for personer, der ikke var part i sagen, og over for hvem dommen derfor ikke kan have afgjort noget som helst (dommen i sagen Kommissionen mod AssiDomän Kraft Products mfl., nævnt ovenfor i præmis 17, præmis 54 og 55).
- 19 Under disse omstændigheder berøres de bestemmelser i beslutningen, som vedrører Chisso, ikke af en dom fra Retten, som annullerer beslutningen for så vidt angår Hoechst, eller som ændrer størrelsen af den bøde, som Hoechst blev pålagt.
- 20 Herefter har Chisso kun interesse i, at Hoechsts påstande i hovedsagen ikke tages til følge, hvis den ovennævnte annullation eller ændring, som anfægter rigtigheden af de bemærkninger og vurderinger, der er foretaget i beslutningen, eventuelt kunne føre Kommissionen til at tage den bødefritagelse, virksomheden blev indrømmet, op til fornyet overvejelse.

- 21 Selv om det antages, at Kommissionen kan vende tilbage til de bestemmelser i beslutningen, som stadfæster Chissos bødefritagelse, ville den ovenfor i præmis 20 omhandlede interesse imidlertid ikke udgøre en direkte og aktuel interesse som omhandlet i retspraksis, men højst en indirekte og potentiel interesse. I øvrigt ville Chisso i en sådan situation altid kunne fremføre sine argumenter under et annullationssøgsmål, som virksomheden kunne anlægge ved Retten til prøvelse af en sådan bebyrdende afgørelse fra Kommissionen (jf. i denne retning kendelsen i sagen BASF mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 12, præmis 37).
- 22 Herefter skal det fastslås, at den af Chisso påberåbte interesse ikke kan betegnes som en direkte og aktuel interesse i afgørelsen af tvisten som omhandlet i artikel 40, stk. 2, i EF-statutten for Domstolen. Chissos interventionsbegæring skal derfor ikke tages til følge.

Sagens omkostninger

- 23 I henhold til artikel 87, stk. 1, i Rettens procesreglement træffes afgørelsen om sagens omkostninger ved den dom eller kendelse, hvorved sagens behandling afsluttes. Da sagens behandling i forhold til Chisso afsluttes ved nærværende kendelse, bør der træffes afgørelse om sagens omkostninger i forbindelse med virksomhedens begæring om intervention.
- 24 Ifølge artikel 87, stk. 2, i Rettens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Chisso har tabt sagen, pålægges det i overensstemmelse med sagsøgerens påstande virksomheden at bære sine egne omkostninger og betale sagsøgerens omkostninger i forbindelse med interventionen. Da Kommissionen ikke har nedlagt påstand herom, pålægges det den at bære sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

bestemmer

RETTEEN (Femte Afdeling)

- 1) **Begæringen om intervention tages ikke til følge.**
- 2) **Chisso betaler sagsøgerens omkostninger i forbindelse med interventionen og bærer sine egne omkostninger.**
- 3) **Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber bærer sine egne omkostninger i forbindelse med interventionen.**

Således bestemt i Luxembourg den 16. december 2004.

H. Jung

Justitssekretær

M. Vilaras

Afdelingsformand